วิจัยอย่างไรจึงจะจด สิทธิบัตร/อนุสิทธบัตรได้

จิราภรณ์ เหลืองไพรินทร์
ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา ม. ขอนแก่น

ประเภทของลิขสิทธิ์

1. งานวรรณกรรม → หนังสือ ตำรา คำเทศนา นวนิยาย เนื้อเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์
2. งานนาฏกรรม
3. งานศิลปกรรม
   1. งานจิตรกรรม
   2. งานประติมากรรม
   3. งานภาพพิมพ์
   4. งานสถาปัตยกรรม
   5. งานภาพถ่าย
   6. งานภาพประกอบ แผนที่ โครงสร้าง ภาพร่าง หรืองานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติอันเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ หรือวิทยาศาสตร์
   7. งานศิลปประยุกต์
4. งานดนตรีกรรม
5. งานโสตทัศนวัสดุ
6. งานภาพยนตร์
7. งานสิ่งบันทึกเสียง
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์/ศิลปะ

สิทธิบัตร(การประดิษฐ์) /อนุสิทธิบัตร

สิ่งที่มีรูปร่างหรือมีคุณสมบัติทางกายภาพ แบ่งออกได้ตาม ลักษณะโครงสร้าง องค์ประกอบ และประโยชน์ใช้สอย

- **เครื่องจักรกล (machine)**
- **อุปกรณ์ (Devices)**
- **เครื่องมือ (tool)**
- **สูตรยา สูตรอาหาร สูตรเครื่องสำอาง**
- **จุลชีพดัดแปลง**
- **ผลิตภัณฑ์ทางเคมีในลักษณะต่างๆ ฯลฯ**
- **กรรมวิธีที่ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น** วิธีการหมัก/วิธีการเพาะเลี้ยงพืช/วิธีถนอมและเก็บรักษา

ลิขสิทธิ์

1. งานวรรณกรรม
2. งานนาฏกรรม
3. **งานศิลปกรรม**
4. งานดนตรีกรรม
5. งานโสตทัศนวัสดุ
6. งานภาพยนตร์
7. งานสิ่งบันทึกเสียง
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์/ศิลปะ

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

- เครื่องจักรกล
- เครื่องสำเร็จ /อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือผลิตภัณฑ์
- สูตรยา สูตรอาหาร ผลิตภัณฑ์ทางเคมีในลักษณะต่างๆ
- กรรมวิธี/ วิธีการ กระบวนการ หรือกรรมวิธีในการผลิต หรือการเก็บรักษาให้คงสภาพ หรือให้มีคุณภาพดีขึ้น หรือการปรับสภาพให้ดีขึ้นซึ่งผลิตภัณฑ์ และรวมถึงการใช้กรรมวิธีนั้นๆ ด้วย

ประเภทของสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

- **สิทธิบัตรการประดิษฐ์**
- **สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์**
- **อนุสิทธิบัตร (การประดิษฐ์)**

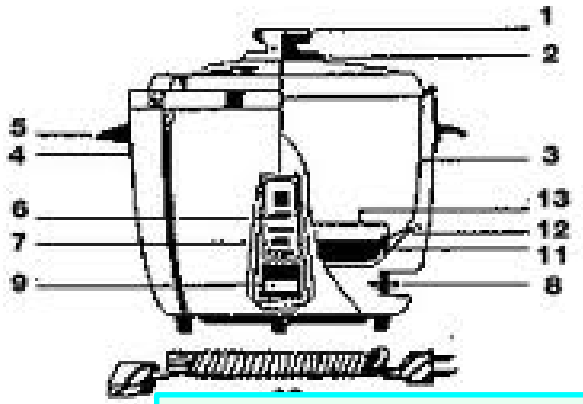

สิทธิบัตร (การประดิษฐ์) /อนุสิทธิบัตร

- มีสวิทซ์ปิด/เปิด
- มีปุ่มกดตั้งเวลา...

การเขียนต้องอธิบาย

- กลไก
- ชิ้นส่วนมีอะไรบ้าง

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ขอถือสิทธิได้เพียง

- ลวดลาย
- รูปทรง
- สีสรร

- เกี่ยวกับความสวยงาม
- ไม่มีประโยชน์ในการใช้สอย

1

2

3

4

5

ยี่นจด

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร
- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

?

?

จดทะเบียน?

สูตรเครื่องดื่ม

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

รูปทรงขวด

- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ยี่ห้อสินค้า

- เครื่องหมายการค้า

ลวดลายขวด

- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
- ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)

ลวดลายกล่อง

- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
- ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)

วิจัย:การผลิตดินปลูกโดยใช้วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร

ผลวิจัย ➡ **องค์ความรู้ใหม่**

หนังสือ/ตำรา

ลิขสิทธิ์

วิจัย:การผลิตดินปลูกโดยใช้วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร

ดินปลูกชนิดใหม่

- เศษฟางข้าว 40 %
- ใบก้ามปู 20 %
- มูลไก่ 15 %
- ทราย 10 %
- กากถั่วเหลือง 10 %
- กากกาแฟ 5 %

มีผลทดสอบ

- ทุเรียน/ลองกอง
- เร่งการเจริญเติบโต
- เพิ่มผลผลิตต่อต้น 30 %

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ใช้ทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ 1 และ 3

สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (การประดิษฐ์)

[ม. 3] **"การประดิษฐ์" หมายความว่า การคิดค้นหรือทำขึ้น อันเป็นผลให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีใดขึ้นใหม่ หรือ การกระทำใดๆ ที่ทำให้ดีขึ้นซึ่งผลิตภัณฑ์ หรือกรรมวิธี**

คิดค้น/ทำขึ้น

- **ผลิตภัณฑ์**
- **กรรมวิธี**

+ ใหม่

สิทธิบัตร(การประดิษฐ์) /อนุสิทธิบัตร

สิ่งที่มีรูปร่างหรือมีคุณสมบัติทางกายภาพ แบ่งออกได้ตาม ลักษณะโครงสร้าง องค์ประกอบ และประโยชน์ใช้สอย

- **เครื่องจักรกล (machine)**
- **อุปกรณ์ (Devices)**
- **เครื่องมือ (tool)**
- **สูตรยา สูตรอาหาร สูตรเครื่องสำอาง**
- **จุลชีพดัดแปลง**
- **ผลิตภัณฑ์ทางเคมีในลักษณะต่างๆ ฯลฯ**
- **กรรมวิธีที่ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น** วิธีการหมัก/วิธีการเพาะเลี้ยงพืช/วิธีถนอมและเก็บรักษา

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนด้านศิลปกรรม

1

คู่มือ

ลิขสิทธิ์ (วรรณกรรม)

- เรียบเรียงเขียนเอง
- ไม่ได้ copy งานผู้อื่น

?

เนื้อหาบางส่วนเอางานของผู้อื่นมา

- มีการขออนุญาต
- มีการอ้างอิง
- ปริมาณงานที่เอามา

?

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนด้านศิลปกรรม

2

พู่กัน ด้ามพู่กันทำมาจากอะคลิริคผสมเรซิ่น

ขนพู่กันมีส่วนประกอบคือ

- ไนล่อน 50 % โดยน้ำหนัก
- ขนเป็ด 25 % โดยน้ำหนัก
- ขนไก่ 25 % โดยน้ำหนัก

ขนพู่กันที่ได้ที่ความอ่อนนุ่ม สามารถอุ้มน้ำ อุ้มสี ได้มาก มีการคืนตัวที่ดี มีแรงสปริง และแรงดีดที่ดี

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย:ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- การสวดมนต์

⇒ ความเครียดลดลง

- หนังสือ
- CD
- บทความ

พจาก http://www.ideaforlife.net/dhamma/book/index.html

ลิขสิทธิ์

วิจัย:ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- การสวดมนต์

→ ความเครียดลดลง

› เบาะสำหรับนั่งสมาธิ/สวดมนต์

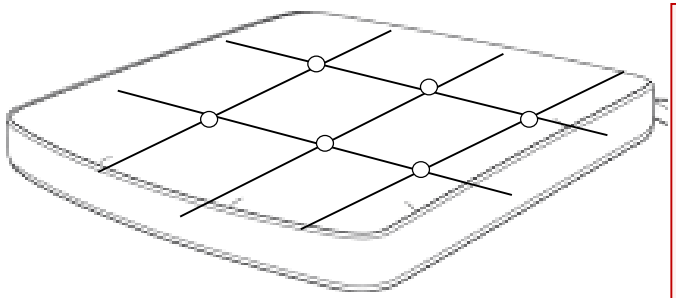

- **ทอใช้**เส้นใยกัญชง 50 % + เส้นไหม 20 % + ฝ้าย 15 % +โพลีเอสเตอร์ 15 %
- **ด้านในเบาะมี** ขนเป็ด 50 % + เม็ดถั่ว 25 % + ทราย 25 %

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย:ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- การสวดมนต์

→ ความเครียดลดลง

↓

› เบาะสำหรับนั่งสวดมนต์

› ออกแบบใหม่
› สี/ลวดลาย/รูปทรง

↓

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ภาพจาก https://bestreview.asia/best-seat-cushion/

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาลายผ้าทอเพื่อสร้างสรรค์อัตลักษณ์ใหม่ผ้าไหมไทย ของ จ. หนองบัวลำภู

1

- หนังสือการทอผ้าแบบใหม่
- บทความวิจัย

เที่ยวด้วย ดูผ้าไหมด้วย เหนือ กลาง อีสาน ใต้

จังหวัดลำพูน

สถาบันผ้าทอมือยกจกริกุญชัย ตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จัดตั้งโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เป็นสถานที่ชุมนุมของผู้ผ้าทอ ยกดอก ประกอบด้วยพิพิธภัณฑ์การทอผ้า พิพิธภัณฑ์ผ้าทอยกดอก และ เป็นศูนย์รวบรวมองค์ความรู้ด้านการทอ ลายโบราณ และศิลปะการทอ ลายผู้ผลิตผ้าทอแหล่งใหญ่ ร่วมถึงการจัดการผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานยกดอกลำพูน ให้สินค้าขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications หรือ GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา.

จังหวัดลำปาง

ศูนย์วัฒนธรรมผ้าไหมมัดหมี่จังหวัด สามารถซื้อผ้าไหมเพื่อเป็นของฝาก ในร้านจะมีกระเช้าขายซึ่งมีร้านที่รับบริการตัดเย็บผ้าไหมโดยแต่ละร้านจะมีลวดลายที่แตกต่างกัน ถ้าต้องการผ้าไหมราคาถูก ให้เดินเข้าไปตามหมู่บ้าน บ้านจะมีป้าย ตำบลเมืองปาน หรือ บ้านหัน ตำบล สะคุ ใน จำนวนนี้ทอจะมีกลุ่มทอผ้าไหมอยู่หลายหมู่บ้าน สามารถนั่งรถมาทอผ้าของชาวบ้านได้ด้วย

จังหวัดสุโขทัย

หมู่บ้านทอผ้าไหมยกทองจันทร์ศิลมา ต.ท่าสอาง อ.เมือง จ.สุโขทัย

หมู่บ้านที่ได้รับการยกย่องว่า ทอผ้าไหมมากที่สุดในประเทศไทย

ความโดดเด่นของผ้าไหมยกทอง จันทร์ศิลมา เกิดจากการเลือกเส้นไหมเนื้อดี เส้นละเอียดและบางเรียบ นำมาย่านกรรมวิธีฟอก ต้มแล้วย้อมสีธรรมชาติด้วยเปลือกต้นสะเดาสีดำสลับจากครั่งสีแดงจากครั่งสีเหลืองจากแก่นแสมและสีครามจากแม่สีดาม ออกแบบการยกดอกไหมทองที่ทำจากเงินแท้ มาทอเป็นเส้นเล็กๆเป็นคอนกับเส้นด้าย ใช้กระตกเส้นพุ่งพิเศษที่ทำให้เกิดลายจำนวนมากกว่าร้อยตะกอ จนกระทั่งการวางกับเส้นเรียงรวมเดานี้ความสูงไม่พอ ต้องขุดดินเพิ่มจนมีให้เป็นหลุมลึกไป 2-3 เมตร เพื่อรองรับความยาวของตะกอที่ต้องลงมาจากที่ให้เป็นระเบียบ ให้คนสามารถอยู่ในหลุมเพื่อยกตะกอได้ได้ด้วย เนื่องจากได้ตะกอมีจำนวนมาก จึงต้องใช้คนทอถึง 4-5 คน คือจะมีคนช่วยยกตะกอ 2-3 คน คนยกไม้ 1 คนและคนทอยิก 1 คน และความยิ่งยิ่งยากลำบากในการทอ จะได้ลวดลายเพียงวันละ 6-7 เซนติเมตรเท่านั้น

ขอขอบคุณ บทความ เที่ยวด้วยดูผ้าไหมด้วย จังหวัดลำพูน-สุโขทัย ที่ได้นำมาใช้ประกอบในการทำวิจัย

หมู่บ้านทอผ้าไหมยกทองจันทร์ศิลมา หมู่บ้านทอผ้าไหมมัดหมี่จังหวัด

บทความเรื่อง: ตามรอยเส้นทาง "ผ้าทอลำพูน"... ฉบับย่อที่ : https://www.dailynews.co.th/article/521146

หนังสือการทอผ้าแบบใหม่

ลิขสิทธิ์

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาลายผ้าทอเพื่อสร้างสรรค์อัตลักษณ์ใหม่ผ้าไหมไทย ของ จ. หนองบัวลำภู

2

กรรมวิธีการทอผ้าแบบใหม่

- มีขั้นตอนการทอผ้าที่ใหม่อย่างไร
- แตกต่างจากวิธีทอแบบเดิมอย่างไร
- ดีกว่าวิธีทอผ้าแบบเดิมอย่างไร

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาลายผ้าทอเพื่อสร้างสรรค์อัตลักษณ์ใหม่ผ้าไหมไทย ของ จ. หนองบัวลำภู

3 เครื่องทอผ้าแบบใหม่

- กลไก หรือ ชิ้นส่วนไหนที่ใหม่
- แตกต่างจากเครื่องเดิมอย่างไร
- ดีกว่าเครื่องเดิมอย่างไร

จดแจ้งลิขสิทธิ์ หรือ สิทธิบัตร ?

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาลายผ้าทอเพื่อสร้างสรรค์อัตลักษณ์ใหม่ผ้าไหมไทย ของ จ. หนองบัวลำภู

4

สูตรสีย้อมผ้าแบบใหม่

- ครั่ง 50 % โดยน้ำหนัก
- เปลือกสมอ 30 % โดยน้ำหนัก
- แก่นฝาง 20 % โดยน้ำหนัก

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาลายผ้าทอเพื่อสร้างสรรค์อัตลักษณ์ใหม่ผ้าไหมไทย ของ จ. หนองบัวลำภู

5

ลายผ้า

- ออกแบบใหม่
- สี/ลวดลาย/รูปทรง

https://thaiphamai.blogspot.com/2013/04/blog-post_9262.html

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

- เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่
- เพื่ออุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ลายที่ 1

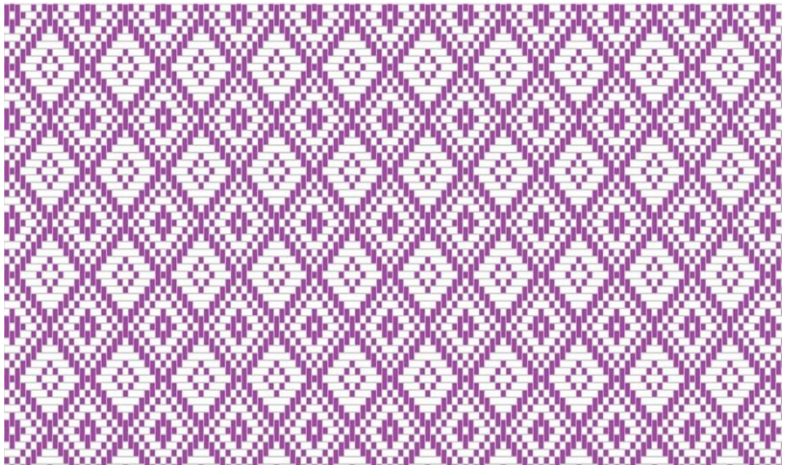

ภาพจาก https://digitizedlanna.com/?attachment_id=390

ลายที่ 2

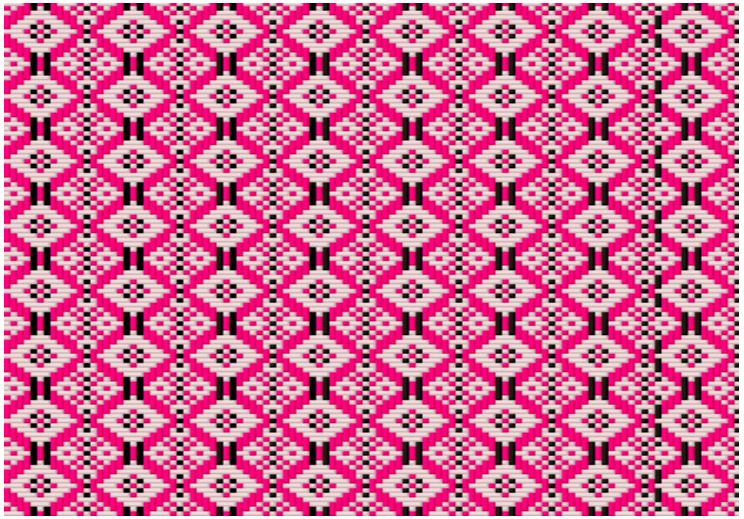

ภาพจาก https://digitizedlanna.com/?p=1181

ลายที่ **1-2** เป็นของชุมชนบ้านฝาง

ลายที่ 3

ลายที่ 4

ลายที่ **3-4** เป็นลายออกแบบใหม่ โดย อ. นก

จะยื่นจดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้รึไม่ ?

วิจัย: พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ของ จ. เชียงราย

ผลวิจัย

- แผนที่แหล่งท่องเที่ยว
- หนังสือท่องเที่ยว
- CD ท่องเที่ยว

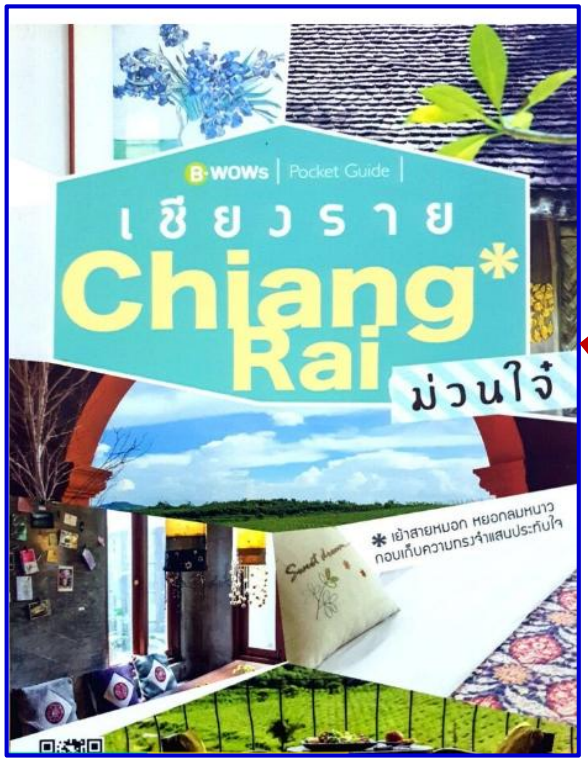

ลิขสิทธิ์

วิจัย: พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ของ จ. เชียงราย

ผลวิจัย ❯ พัฒนาสินค้าของฝาก

สูตรเค้ก ➡ สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

ยี่ห้อสินค้า ➡ เครื่องหมายการค้า

รูปทรงกล่อง ➡ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ลวดลายกล่อง ➡ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
➡ ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)

วิจัย: พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ของ จ. เชียงราย

ผลวิจัย ❯ **พัฒนาสินค้าของฝาก**

ลวดลายผ้า ➡ **สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์**

ยี่ห้อสินค้า ➡ **เครื่องหมายการค้า**

ลวดลายกล่อง

- ➡ **สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์**
- ➡ **ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)**

จะเหนื่อยเพียงไหน จะทุกข์เท่
ตรงนี้ยังมีฉันอยู่ พร้อมจะดูแล
หากมรสุม จะทำเธอเหน็บหน
พายุจะแรงแค่ไหน จะคอยอยู่ข้างเคียงเธอ

หากมีวันไหน ที่เธอไปไกลจากฉัน
ในหัวใจไม่เคยหวั่น และจะคอยเธอย้อนมา
ก็ใจมันรู้ คลื่นลมจะคอยพัดพา
คอยซัดทะเลเข้าหา หาดทรายแห่งนี้ดังเดิม

* คือผืนทรายที่โอบทะเลไว้
จะวันใด มั่นคงเหมือนดังที่เป็น
อยู่เคียงข้างเธอ ใจไม่ไหวเอน
และยังคงชัดเจนอย่างนั้น

เนื้อเพลง

ลิขสิทธิ์ (วรรณกรรม)

ซอ

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

ภาพจากhttps://intersports1995.com

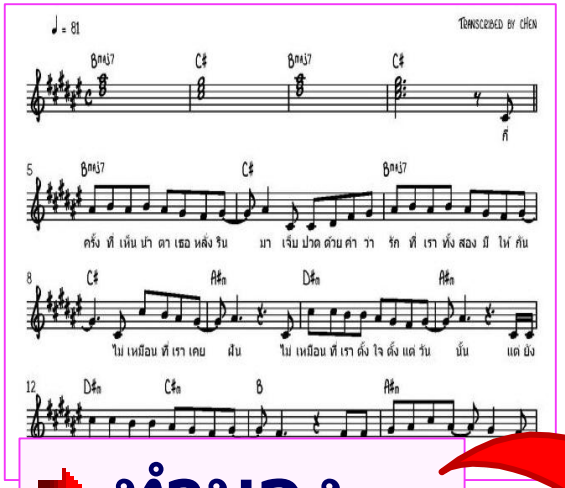

- ทำนอง
- โน๊ตเพลง

ลิขสิทธิ์ (ดนตรีกรรม)

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

ชิ้นส่วน/วัสดุที่ใช้

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

1

https://www.music.co.th

2

https://www.pinterest.com

3

https://www.walmart.ca/en/ip/Kids-Little-Violin

ขอถือสิทธิได้เพียง

- ลวดลาย
- รูปทรง
- สีสรร

➡ เกี่ยวกับความสวยงาม

➡ ไม่มีประโยชน์ในการใช้สอย

พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากในนักเรียนจัดฟัน ชั้นมัธยมศึกษา ใน อ.เมือง จ.ขอนแก่น

ภาพจาก https://www.cosdentbyslc.com/orthodontic-treatment/how-to-brush-your-braces-teeth/

จดทะเบียน?

พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากในนักเรียนจัดฟัน ชั้นมัธยมศึกษา ใน อ.เมือง จ.ขอนแก่น

ผลลัพธ์จากงานวิจัย

โปสเตอร์

ภาพจาก https://www.skytraindental.com/th

ลิขสิทธิ์

หนังสือ

ภาพจาก https://multimedia.anamai.moph.go.th

Video การแปรงฟันสำหรับคนจัดฟัน

ลิขสิทธิ์

1. ยาสีฟัน

ภาพจาก https://www.clickzy.com/sls-free-1

2. น้ำยาบ้วนปาก

ภาพจาก https://www.lionshoponline.com

3. ไหมขัดฟัน

4. ด้ามยึดไหมขัดฟัน

5. แปรงซอกฟัน

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/
อนุสิทธิบัตร